

Melkveehouders en adviseurs over smartphones en apps

‘Tussen de koeien je bedrijf managen’

Een vijfde van de melkveehouders heeft een smartphone, maar de meesten gebruiken hem niet voor hun bedrijf. Inmiddels zijn er wel veel handige apps om het management te ondersteunen. Waarom wordt hij dan niet meer gebruikt? Zien melkveehouders de smartphone als een technisch ‘speeltje’ of heeft hij wel degelijk een toegevoegde waarde in de melkveehouderij?

In de melkveehouderij zijn de afgelopen tijd redelijk veel apps (kleine computerprogramma's voor de slimme telefoon) uitgebracht. Er zijn apps om de automatisering te beheren en te controleren, maar ook om overal en altijd alle bedrijfsgegevens van voer, voorraad

en vee bij de hand te hebben. Lely is een van de bedrijven die met het T4C InHerd en recentelijk Farmvisit grote stappen heeft gezet om de wereld van de smartphone in de melkveehouderij te introduceren. De InHerd apps hebben een functionaliteit waarmee de melkveehouder dagelijks kan

werken. Maar voor veel melkveehouders is de smartphone nog een ver-van-mijn-bedshow, want slechts weinig veehouders maken er gebruik van. Lely-Farm Management Support specialist Gerrit Meulenaar wil graag dat meer melkveehouders de Inherd apps gaan gebruiken en organiseerde een

Lely-Farm Management Support specialist Gerrit Meulenaar wil graag dat meer melkveehouders de Inherd apps gaan gebruiken en organiseerde een rondetafelgesprek met veehouders, dierenarts en adviseurs uit Groningen om naar hun mening en feedback te luisteren.

rondetafelgesprek met veehouders, dierenarts en adviseurs uit Groningen om naar hun mening en feedback te luisteren.

Oornummer

Melkveehouder Peter Nijeboer uit Scharmer, waar de bijeenkomst wordt gehouden, is wellicht een van de weinige melkveehouders die de hele dag – en waarschijnlijk ook de nacht – zijn smartphone gebruikt. Nagenoeg alle gegevens van zijn bedrijf, twee Lely-melkrobots en 145 koeien, staan erin en zijn via verschillende apps bereikbaar. „Weet je van welke stier dit pasgeboren kalf is?“, vraagt melkveehouder Sivert Muller uit Ten Post, terwijl ze met zijn tweeën bij de strosaal staan. Sivert heeft een bedrijf met 160 melkkoeien en twee Lely-melkrobots. „Wat is het oornummer van de moeder?“, vraagt Peter. Sivert geeft het nummer en Peter pakt zijn smartphone en tikt het nummer in. „Dat is een vleesras geweest“, luidt binnen elke seconden zijn antwoord. Sivert reageert: „Dat soort informatie heb ik allemaal in mijn hoofd zitten; van alle 160 koeien op mijn bedrijf.“ Het contrast tussen Peter en Sivert kan in de discussie over smartphones niet groter zijn, maar het illustreert wel prachtig dat voor de een de smartphone een hulp en toegevoegde waarde is en voor de ander een overbodig speeltje. Voor het bellen heeft Sivert gewoon een mobiel.

Hulpmiddel

„Vakmanschap is niet afhankelijk van een smartphone. Het is een hulpmiddel“, zegt Gerrit Meulenaar. „De apps moeten het werk en management voor de melkveehouder gemakkelijker en efficiënter maken. Natuurlijk kost het even tijd om je het systeem eigen te maken, maar door er mee te werken gaat dit erg snel. De komende jaren zal ook in de veehouderij het gebruik van de smartphone snel ingeburgerd raken.“ „Als ik bij melkveehouders kom, dan gebruiken de meeste nog zo’n oude degelijke Nokia“, zegt Edwin Berg, Rundvee- en Robotspecialist bij Agrifirm Feed. „Die worden nog heel lang gebruikt en het is dan moeilijk om ze in te ruilen voor een smartphone. Zeker gezien de denkwijze van velen. De telefoon is om mee te bellen.“ Hij voegt er met een glimlach aan toe: „Bovendien past een grote smartphone niet in een Lely overall. Overigens hebben we bij Agrifirm ook praktische en handige apps, maar ook daar wordt nog weinig gebruik van gemaakt. Je moet namelijk wel weten hoe je met een smartphone moet omgaan.“ „Het is zo gemakkelijk“, reageert Peter, maar hij houdt van techniek en zijn

partner geeft leiding aan een ITC-bedrijf. Bovendien is hij jong en gewend om de geheimen van de laatste technische snufjes te ontdekken.

Randvoorwaarden

Een randvoorwaarde om goed en snel met management-apps op je bedrijf te kunnen werken, is volgens Gerrit een goede draadloze wifi-verbinding; ook in de stal. Dit werkt sneller en is bovendien veel goedkoper dan werken met 3 en 4G. Er worden wifi-pakketten door verschillende bedrijven aangeboden, onder meer door LelyCenters en LTO. Maar om de smartphone te gebruiken in de stal, moet de melkveehouder eerst een goede wifi-verbinding aanleggen, een smartphone kopen, apps erop zetten, vervolgens leren er mee om te gaan en het dan in het management toepassen. Voor veel veehouders is dat een grote uitdaging, terwijl het op de huidige manier ook nog prima gaat. Gerrit: „Er zijn veel melkveehouders die de afgelopen tien jaar een melkrobot hebben aangeschaft en inmiddels een werkroutine hebben waar ze aan gewend zijn. Ze zullen daardoor minder snel veranderen, omdat ze dan weer een nieuwe werkmethode moeten aanleren.“ Sivert: „Ik heb ook geen behoefte om een smartphone aan te schaffen. Er staat volgens mij niets meer op dan dat ik op mijn computer heb staan. Die staat vlakbij de robot en is gemakkelijk en snel bereikbaar. Ik zie de toegevoegde waarde niet.“ „Maar als je in de wei loopt“, geeft Peter aan. „Dan kun je ter plekke de gegevens van de koe zien en ook weten wat er in de stal gebeurt.“ Sivert: „Als ik dat wil weten, loop ik wel naar mijn computer.“ Dierenarts Marleen Doornbos van DAP Schildwolde reageert op Peter: „Jij bent al gewend om met de smartphone om te gaan en werkt met Facebook, Twitter, Whatsapp. De stap is voor jou kleiner.“ Edwin vindt het geweldig dat Lely en andere bedrijven nu met apps voor melkveehouders zoals Peter komen: „Anderen zien de meerwaarde van het smartphonegebruik nog niet en dat is ook prima, maar voor melkveehouders kan het wel degelijk een handige managementtool zijn.“ Gijs van Oostrum uit Scheemda heeft 145 melkkoeien en drie Lely-melkrobots. Ook hij gebruikt zijn smartphone met daarop de Inherd apps. „In de ochtend zit ik op het kantoor. De pc werkt iets gemakkelijker, maar verder op de dag doe ik alles met de smartphone. Het werkt heel goed. Mijn broer wilde niet met de smartphone, maar nu vindt hij het geweldig.“ „Hij heeft dus jouw ondersteuning“, vult Marleen aan. „Dat ▶

Copyright foto

Peter Nijeboer

„De smartphone is echt superhandig.“

Copyright foto

Gijs van Oostrum

„Overdag doe ik alles met mijn apps en smartphone.“

Copyright foto

Sivert Muller

„Ik zie de toevoegde waarde nog niet, want dezelfde informatie staat op mijn pc.“

Copyright foto

Gerrit Meulenaar

„Vakmanschap is niet afhankelijk van een smartphone, het is een hulpmiddel.“

Copyright foto

Edwin Berg

„Ik kan een beter advies geven, omdat ik alle gegevens op mijn smartphone heb.“

Copyright foto

Marleen Doornbos

„Via de app zou je een behandelplan kunnen beheren.“

Copyright foto

Jaap Tjeerd Heida

„Via de app zien waar een koe in de stal staat scheelt zoekwerk.“

Welke smartphone moet je kiezen?

Op de telefoonmarkt zijn drie systemen: iPhone, Android en Windows Phone (Nokia). De laatste is betrekkelijk nieuw en er zijn voor de melkveehouderij nog geen apps beschikbaar. Dat is anders voor iPhone en Android. Lely heeft voor beide systemen dezelfde apps met gelijke functionaliteit ontwikkeld. De iPhone en apps van Apple zijn duurder, maar over het algemeen is het gebruikersgemak beter. Het oordeel van de gebruikers is positief. Android staat op telefoons van Samsung, HTC, LG, Huawei en andere merken. De functionaliteit is gelijk aan iPhone, maar het systeem is minder intuïtief. Daarentegen scheelt het soms honderden euro's in aanschaf. Het beste formaat voor een smartphone ligt tussen 4 en 5 inch.

is dus belangrijk, want er zijn melkveehouders die het al moeilijk vinden om met een computer om te gaan en wellicht nooit een smartphone gaan gebruiken." Gerrit geeft ook aan dat boeren ondersteuning nodig hebben om met een smartphone te leren werken. Hij adviseert hen te beginnen met één of twee apps.

Superhandig

Er zijn dus nogal wat obstakels voor sommige boeren, maar wanneer en waarom zou een melkveehouder dan echt aan de smartphone gaan? Peter: „Als hij er geld mee kan verdienen. Ik denk dat ik per dag één uur tijd bespaar door meteen gegevens te kunnen checken en in te voeren. Ik bestel via een app ook mijn materiaal, zoals oornummers. De routing van mijn koeien naar het stro- of separatiehok doe ik tussen de koeien via mijn app. Al sta ik in de supermarkt dan kan ik nog een koe apart zetten als er iets is gebeurd. Ik heb een hulp op zaterdag en hij heeft ook een smartphone met daarop Inherd. Als hij een van de werkzaamheden heeft gedaan, dan kleurt de geplande werkzaamheid oranje. Zelfs op vakantie in het buitenland kan ik precies zien wat er op mijn bedrijf en met de veestapel gebeurt. Het is zo gemakkelijk om even een notitie in je telefoon te zetten of de agenda's te synchroniseren. Ik kan zelfs het trekkeronderhoud regelen en plannen." Ook Gijs geeft aan dat hij tijd bespaart, maar hij vindt het lastig om te bepalen hoeveel dit oplevert. Aan de andere kant geven Peter en Gijs ook weer aan regelmatig even op de verschillende nieuwsapps te kijken, waardoor er toch weer wat tijd verloren gaat. Volgens Gerrit is dat ook meteen de valkuil: „Je kunt ook te veel op je smartphone

kijken en daardoor de koeien niet meer zien. Iedere boer zal echter het voordeel van een smartphone voor zijn eigen bedrijf moeten zien."

Meer functionaliteit

Wat zou voor Sivert een reden zijn om een smartphone aan te schaffen? „Er moet meer op staan dan op mijn computer", luidt het antwoord. Jaap Tjeerd Heida, adviseur bij FMS Lely Heerenveen, vraagt aan Sivert: „Als de app jou vertelt waar een bepaalde koe in de stal staat en je kunt haar zo vinden zonder te zoeken of als je meteen ziet dat er iets mis is met de koe, bijvoorbeeld een acute uierontsteking door coli; zou dat voor jou een reden zijn om met een smartphone te werken?" Sivert denkt heel even na en knikt dan bevestigend. Hij zoekt dus naar nog meer functionaliteit en praktische toepassingen die iets toevoegen en welke hij nu niet heeft. Sivert zal een smartphone ook overwegen als hij personeel heeft. Protocollen kunnen namelijk eenvoudig door iedereen op het bedrijf via de smartphone worden gevolgd.

Eindeloze mogelijkheden

De mogelijkheden voor de smartphone en apps zijn eindeloos. Op dit moment kunnen via de LelyControl app, de voerrobot (Vector), de mestrobot (Discovery) en de voeraanschuiver (Juno) al worden bediend. In de toekomst verwacht Gerrit nog meer mogelijkheden en opties. Alle huidige apps worden voortdurend verbeterd en aangevuld. Zo mist Gijs de functionaliteit dat hij zijn melkrobot niet via de telefoon kan besturen en zien welke koe er op dat moment in een robot staat. Peter zou graag een app hebben

waarmee hij automatisch zijn optrekhek kan bedienen. Maar naast de apps die Lely heeft, zijn er ook tal van andere aspecten die je via een app kunt bekijken of regelen. Zo kan Peter zijn kunstmeststrooier precies afstellen met zijn app en heeft Marleen een app waar ze de dosering van medicijnen voor elk dier en ziekte kan berekenen. Marleen denkt zelfs dat je heel goed een behandelplan op de app kunt zetten en dat zou voor de melkveehouder echt handig en efficiënt zijn. Hij kan dan precies zien hoeveel en hoelang hij medicijnen moet geven aan een koe met bijvoorbeeld een dikke poot.

Adviseurs en dierenartsen

De nieuwe Lely-app Farmvisit is niet zozeer voor de melkveehouder bedoeld, maar voor de adviseurs en dierenartsen. Zowel Edwin als Marleen juichen dit toe. Op de FarmVisit app staan alle voor de adviseur relevante bedrijfs- en kuddegegevens. „Ik heb nu veel meer voorinformatie van de klant", zegt Edwin, die ook een soortgelijke app van Agrifirm gebruikt. „Voordat ik bij een bedrijf voorrij, weet ik al veel." Marleen werkt ook met een app van de dierenartsenpraktijk, maar doet dit vooral met een tablet die een snelle 4g internetverbinding heeft. „Dat is een compleet managementsysteem en elke dierenarts kan precies zien wat we bij een bedrijf hebben gedaan. We kunnen klantgegevens en GD-informatie ophalen. We kunnen zien van welke koe er bloed is getapt." Voor Marleen is het een toegevoegde waarde om via de app de leeftijd, productie, kalveren, celgetal en alle andere koegegevens te zien. Volgens Gerrit is het ook mogelijk om op afstand de resultaten van elke beslissing te monitoren. ■